

Nr 333

Av herr **Hermansson, Herbert, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp.*

Det har sedan länge varit samhällets strävan att bebyggelse av varaktig art skulle förses med tillfredsställande vatten- och avloppsanläggningar. Städernas stadsplanelagda områden har med få undantag blivit försedda med sådana anläggningar. Inom landskommunerna saknas däremot vatten och avlopp i mycket stor omfattning. Enligt vår mening är det en angelägenhet av största vikt att söka tillse, att landsbygdens befolkning i ökad utsträckning kommer i åtnjutande av de förmåner som för det övervägande flertalet av städernas innevånare framstår såsom oundgängliga.

Genom tillkomsten av vatten- och avloppsanläggningar lättas i hög grad en för husmödrarna betungande arbetsbörd. Utöver de sanitära skäl som kan åberopas, vill vi även framhålla att det för näringslivets utveckling är av avgörande betydelse att landsbygdens tätorter blir försedda med tidsenliga vatten- och avloppsanläggningar. Statens ekonomiska stöd för att tillskapa sådana anläggningar är därför av stor betydelse. Under senare år har också en glädjande anslagshöjning skett för detta ändamål. Anslaget har således under budgetåren 1952—1955 successivt stigit från 12 till 25 miljoner kronor.

Då det trots denna fördubbling av anslagsbeloppet uppstått en viss balans av ärenden, som medfört väntetid för erhållande av statsbidrag, föreslås i statsverkspropositionen vissa ändringar i bidragsreglerna. Således föreslås att kommunernas bärkraft skall bedömas efter medeltalet av de tre senaste årens skatteunderlag per innevånare, i stället för som nu efter ett sjuårs-medeltal, där man bortser från det högsta och lägsta skattetalet. Vidare föreslås att bidragsprocenten skall sänkas från 60 till 50 och att dessa båda ändringar skall vara tillämpliga på företag som igångsatts efter den 1 juli 1953.

I statsverkspropositionen framhålles att de föreslagna grunderna för statsbidragsgivningen kan bli ändrade sedan allmänna statsbidragsutredningen framlagt sitt förslag och vattenvårdskommitténs nyligen avgivna betänkande behandlats.

Under sådana förhållanden anser vi att det hade varit bäst att justeringen av ifrågavarande bestämmelser helt fått anstå till dess allmänna statsbidragsutredningen framlagt sitt förslag. Om nu detta icke är möjligt anser vi dock — då tillskapandet av vatten- och avloppsanläggningar har så stor betydelse — att en sänkning av bidragsprocenten icke bör ske. Vi kan heller

icke biträda att de föreslagna bestämmelserna skall återverka på sådana företag, som redan igångsatts, utan föreslår i stället att de skall gälla från den 1 juli 1955.

Detta medför givetvis större anspråk på medel eller en längre avarbet-arbetstid av den uppkomna medelsbalansen. Vi vill framhålla att denna av-arbetningstid icke bör göras alltför kort, då detta skulle medföra att de företag, som nu startas eller planeras i så fall utan egen förskyllan skulle bli lidande för vad som tidigare skett inom detta område. Det bör också observeras att statens andel i kostnaderna för vatten- och avloppsanläggningar kommer att nedgå genom att skatteunderlaget i kommunerna under senare år kraftigt stigit medan ifrågavarande anläggningskostnader varit stabila, kanske rent av något sänkts. Det finns således skäl som talar för att det föreslagna anslaget räcker för att tillgodose vårt förslag. Skulle det emellertid framdeles visa sig att en oförändrad bidragsprocent kräver ökning av anslaget anser vi att detta i så fall bör ske.

Med anledning av vad ovan framförts får vi alltså hemställa,

att riksdagen uttalar sig för att den bidragsprocent efter vilken statsbidrag beräknas till vatten- och avloppsledningar tills vidare skall vara 60 samt

att den äldre bidragstariffen alltjämt bör tillämpas å sådana företag, till vilkas igångsättande väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd före den 1 juli 1955.

Stockholm den 26 januari 1955

Herbert Hermansson

Karl Persson

Ivar Nilzon

Alvar Andersson

Theodor Johansson

Nils Franzén

Nils Theodor Larsson
